

RAZŠIRJENI STROKOVNI KOLEGIJ ZA OTROŠKO IN MLADOSTNIŠKO PSIHIATRIJO
Štefanova 5, 1000 LJUBLJANA

LETNO POROČILO ZA LETO 2024

RSK OMP se je v drugem sklicu sestal na konstitutivni seji 16.5.2024. V letu 2024 se je sestal na štirih sejah, v okviru katerih je obravnaval vse teme, ki so bile v tem obdobju naslovljene na RSK OMP.

Datumi sej: 16.5.2024, 13.6.2024, 12.9.2024, 10.12.2024

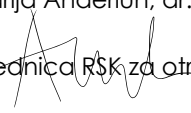
Zapisniki sej so bili v skladu s pravilnikom o delovanju RSK posredovani na MZ.

RSK OMP je v letu 2024 izdal tudi sledeča mnenja, ki jih je posredoval relevantnim deležnikom:

- Mnenje glede programa dodatnega podiplomskega izobraževanja s področja duševnega zdravja za zaposlene v zdravstveni negi, posredovano 23.10.2024 delovni skupini za pripravo izobraževanj s področja duševnega zdravja
- Seznam aktualnih VZD-jev s področja otroške in mladostniške psihiatrije, posredovano na MZ
- Mnenje glede objave pedopsihiatrični izvidov v CRPP, posredovano na NIJZ 6.10.2024
- Pripombe RSK OMP na predlog Zakona o kliničnopsihoterapevtski in psihoterapevtski dejavnosti, posredovano 28.8.2024 na portal MZ
- Poizvedba glede pogojevanja strokovnih kompetenc s strani ZZS kot odziv na Sklep o načrtovanju in obračunavanju zdravstvenih storitev se pojavlja nov pogoj obračunavanja storitev z zahtevo "ustreznega dodatnega znanja" pedopsihiatrov
- Mnenje RSK OMP v zvezi s predlogom Zakona o o kliničnopsihoterapevtski in psihoterapevtski dejavnosti, predstavljeno poslanski skupini 9.9.2024

RSK OMP je v letu 2024 na pobudo UKC MB pridobil podatke ZZS in NIJZ glede izvajanja pedopsihiatrične ambulantne dejavnosti. Na zadnjih dveh sejah je obravnaval poročilo, pripravljeno na podlagi teh podatkov. Pripravljamo zaključno poročilo s priporočili, ki ga bomo posredovali na MZ, NIJZ in na ZZS. Priporočila bodo usmerjena prvenstveno v izboljšanje dostopnosti pedopsihiatričnih storitev v nacionalni mreži izvajalcev pedopsihiatrične ambulantne dejavnosti.

Dr. Marija Anderluh, dr. med.,

predsednica RSK za otroško in mladostniško psihiatrijo

Sklepi sej

16. 5. 2024- 1. seja

1. Konstitutivna seja z izvolitvijo nove predsednice strokovnega kolegija za otroško in mladostniško psihiatrijo

Sklep: Članice RSK za OMP soglasno izvolijo novo predsednico – Marijo Anderluh, ter podpredsednico – Barbaro Šegula Škoberne. (Opravičeno odsotna Jerneja Maček je podala pisno soglasje.)

2. Potrditev predstavnika RSK za OMP v delovni skupini za pripravo Zakona o psihoterapiji

Sklep: RSK za OMP za svojega predstavnika v delovni skupini za pripravo Zakona o psihoterapiji potrdi Uršo Mrevlje Lozar, ki je že opravljala funkcijo predstavnice RSK v preteklem sklicu Razširjenega strokovnega kolegija.

3. Mnenje RSK OMP glede pobude Zveze psihoterapevtov Slovenije v zvezi s pripravo Zakona o psihoterapiji

Sklep: RSK OMP se seznani s pobudo in dopisom Zveze psihoterapevtov Slovenije v zvezi s pripravo Zakona o psihoterapiji in oboje podpre. Soglasno sprejmemo dopolnitev dopisa Zveze psihoterapevtov Slovenije, ki ga bomo naslovili na Ministrstvo za zdravje.

4. Razno: Izr. prof. Hojka Gregorič Kumberščak posreduje pobudo UKC Maribor za pridobitev podatkov s strani NIJZ o prvih in kontrolnih ambulantnih pregledih po izvajalcih.

Sklep: RSK za OMP bo poslal na NIJZ dopis za pridobitev podatkov o prvih in kontrolnih obravnavah po izvajalcih in jih obravnaval na naslednji seji z namenom priprave strokovnih priporočil obravnave.

13.6. 2024 – 2. seja

1. Pregled realizacije sklepov 1. seje z dne 16.5.2024

1.2 M. Anderluh poroča s sestanka na MZ, kjer sta RSK OMP zastopali skupaj z U. Mrevlje Lozar. RSK OMP bo delovni skupini na MZ posredoval minimalne standarde kliničnega izobraževanja in na področju duševnega zdravja otrok in mladostnikov za licencirane izvajalce psiholoških terapij otrok in mladostnikov v zdravstvenih ustanovah.

1.3 Člane RSK so seznajeni s tem, da sta bila dopisa za zaprosilo podatkov o ambulantnih pedopsihiatričnih storitvah (po sklepu št. 4. 1. seje RSK z dne 16.5.2024) poslana na ZZS in na NIJZ. Z NIJZ smo dobili potrdilo, da je bila prošnja posredovana pristojnim. RSK bo pristojne ponovno pozval, problematika pretočnosti obravnav med zdravstvenimi ravni bo ponovno obravnavana po prejemu podatkov.

Sklep: RSK OMP kot posvetovalni organ Ministrstva za zdravje soglasno opredeljuje minimalne standarde kliničnega izobraževanja na področju duševnega zdravja otrok in mladostnikov za licencirane izvajalce psiholoških terapij otrok in mladostnikov v zdravstvu. Minimalni standardi za izvajalce psiholoških terapij otrok in mladostnikov naj poleg osnovnega izobraževanja iz izvajanja psiholoških terapij vključujejo:

- 3-letno klinično delo v multidisciplinarnem zdravstvenem timu, usmerjenem v obravnavo otrok in mladostnikov z duševnimi motnjami
- Udeležbo na temeljnih izobraževanjih s področja duševnih motenj otrok in mladostnikov v obsegu cikla 11 izobraževanj v obsegu 14 ur (namenjenih strokovnim delavcem v multidisciplinarnih timih in izvajalcem zdravstvenih storitev na področju duševnega zdravja otrok in mladostnikov, izobraževanja ciklično potekajo v organizaciji Združenja za otroško in mladostniško psihiatrijo Slovenskega zdravniškega društva.)

2. Komisija za Zdravstveno varstvo šolskih otrok in mladine, ZD Ljubljana, Enota Šiška je posredovala na RSK dopis, v katerem navajajo, da so pacienti iz Zdravstvenega varstva šolskih otrok in mladine po obravnavi pri pedopsihiatru napoteni k izbranemu osebnemu zdravniku, ki naj bi po naših navodilih opravil razširjene laboratorijske in druge preiskave pred uvedbo pedopsihiatrične terapije. K izbranemu osebnemu zdravniku naj bi bili napoteni kljub temu, da je pred tem le-ta izdal napotnico za obravnavo pri pedopsihiatru z maksimalnim obsegom pooblastil. Ob tem nas pozivajo, da uredimo izvedbo vseh laboratorijskih in drugih preiskav, ki so predvidene v sklopu obravnave v naši ustanovi v skladu z obsegom pooblastil na napotnici in da pacientom zaradi tega ne usmerjamo k izbranemu osebnemu zdravniku.

Menimo, da urejanje laboratorijske diagnostike pri posameznih izvajalcih ambulantnih pedopsihiatričnih storitev ni v neposredni pristojnosti RSK. RSK se kljub temu strinja, da se v skladu s pooblastili tekom pedopsihiatrične obravnave opravi vse predvidene preiskave. Menimo, da v številnih ustanovah to poteka po ustaljeni praksi. V primerih, kjer to ne poteka, predlagamo, da se to dogovori, oz. o tem obvesti ZZS kot partnerja v pogodbi o opravljanju zdravstvene dejavnosti. Izjema so tiste preiskave, pri katerih pedopsihiater poleg opravljenih preiskav potrebuje tudi mnenje pediatra, oz. ustreznega specialista (npr. EKG, spremljanje posameznih telesnih komorbidnosti, somatskih težav pri zdravljenju duševnih motenj), pri katerih ni nujno, da se pacienta napoti k specialistu na sekundarnem ali terciarnem nivoju, temveč potrebuje zgolj osnovni izvid ali obravnavo s strani izbranega pediatra. Tudi sicer je pomembno, da otroci pred napotitvijo v pedopsihiatrično obravnavo s strani pediatra glede na klinično sliko opravijo osnovne diferencialno diagnostične in druge preiskave, ki so pomembne za obravnavo, in z njimi seznajajo pedopsihiatra, tako kot je to ustaljeno tudi v drugih napotitvah na sekundarno in terciarno obravnavo. RSK dodatno poudarja, da je v dobrobit pacientov ustrezno sodelovanje in povezovanje pediatra in zdravnika druge specialnosti, ki obravnavata otroka, ter njuna skupna zavezanost k pomoči in zdravljenju.

3. Mnenje RSK glede posebnega statusa pedopsihiatričnih izvidov znotraj sistema CRPP.
RSK za OM psihiatrijo je bil pozvan s strani dr. Jerneje Maček, vodje CDZOM Brezovica, da se opredeli do ustreznosti omejitve dostopnosti izvidov pedopsihiatrične obravnave v sistemu CRPP. RSK se po daljši razpravi strinja, da je potrebno na NIJZ posredovati stališče glede minimalnih zahtev glede podatkov o pedopsihiatričnih obravnavah, ki morajo biti dostopni v CRPP, člani RSK pa se želijo pred tem seznaniti z dopisom NIJZ, ki je bil razlog za obravnavo te pobude.
Sklep: RSK se bo po prejemu predloga ambulantnih pedopsihiatrov glede minimalne zahtevane dokumentacije dostopna v CRPP opredelil in svoje mnenje posredoval vodji programa MIRA na NIJZ.

12.9.2024 – 3. seja

1. Obravnava predloga zahtev glede izvidov pedopsihiatričnih ambulantnih obravnav, ki naj bodo dostopni v CRPP. Predlog je pripravil in nam ga že posredoval IO ZOMP.

Sklep: RSK je uskladi stališča in pripravil dopis z opredeljenimi zahtevami vsebine in števila izvidov tekom pedopsihiatrične obravnave, ki so dostopni v CRPP. Usklajenega bo posredoval NIJZ-u, kot vodji Nacionalnega programa duševnega zdravja 2018-2028.

2. Obravnava aktivnosti v zvezi s predlogom Zakona o psihoterapevtski in kliničnopsihoterapevtski dejavnosti, ki je bil v juliju dan v javno razpravo.

Sklep: 22.8.2024 smo uradno posredovali na MZ pripombe RSK OMP na omenjeni predlog zakona. S strani MZ smo prejeli vabilo na sestanek v zvezi z našimi predlogi za 23.9.2024. RSK OMP je MZ zaprosil za pisne odgovore na naše uradno podane predloge in opredelitev, kako bodo vključeni v zakon do 20.9., ko bo sklicana izredna seja RSK OMP, na kateri bomo uskladili stališča pred naslednjim sestankom.

3. Seznanitev s podatki NIJZ o številu izvedenih ambulantnih pedopsihiatričnih obravnav v procesu priprave smernic 2019-2023. Za zdaj smo s strani NIJZ prejeli delne podatke za leto 2019, 2021 in 2022 (brez storitev CDZOM), 28.8. in dodatno 6.9. smo prejeli sumarne podatke o pedopsihiatričnih storitvah za leto 2019, 2021 in 2023 tudi s strani ZZS.

Sklep: RSK OMP ugotavlja, da so prejeti podatki kompleksni, kot je tudi trenutna organiziranost ambulantne pedopsihiatrične dejavnosti in bodo potrebovali podrobnejšo analizo. RSK bo povabil k predstavitvi podatkov tudi g. Radeta Pribakovič (NIJZ MIRA), ki podobno analizo pripravlja za MZ. Strinjali smo se, da je cilj analize priprava usmeritev delovanja in sodelovanja strokovnih služb na vseh treh ravneh, usmerjena v optimalizacijo delovanja služb in dostopnosti otrok do pomoči.

Članice RSK soglašajo glede prvih usmeritev: lokalna dostopnost pomoči, podpora uvedbi napotnic z namenom zagotavljanja presoje zdravnika glede potrebe po obravnavi in stopnje nujnosti le-te, zagotovitev prednostne obravnave po zaključku hospitalizacije, čimprejšnja vzpostavitev manjkajočih CDZOM (Ljubljana, Dolenjska) ter zagotovitev takojšnje zaposlitve vsem novim specialistom, ki v naslednjih treh letih zaključujejo specializacijo. Analize prejetih podatkov kažejo, kako se med leti 2019-2023 povečuje število obravnav (prvih in ponovnih) na primarni ravni, hkrati pa kljub vzpostavljanju mreže na primarni ravni ugotavljamo, da ostaja število obravnav na sekundarni in terciarni ravni skoraj enako in še vedno približno dvakrat presega število obravnav v mreži CDZOM. RSK OMP meni, da bo za pripravo učinkovitih usmeritev nadaljeval z razširjeno analizo podatkov, usklajevanjem predlogov in izmenjavo mnenj.

4. Pobuda za predstavitev evalvacije primerov mladostnikov, pri katerih je bila v Sloveniji odobrena tranzicija spola.

Sklep: RSK se seznani s podatkom, da je bila tranzicija spola v multidisciplinarnem konziliju za spolno disorijo Sloveniji med leti 2015 in 2024 omogočena mladostnikom tudi v RS, vendar le-ti niso sistematično spremljani. RSK OMP se strinja, da bi bilo smiselno spremljanje obravnavanih mladostnikov v okviru nacionalnega registra redkih bolezni, ki je voden na Pediatrični kliniki, RSK OMP bo tudi seznanjen z evalvacijo obravnav, ko bo le-ta pripravljena.

10.12.2024 – 4. seja

1. Mnenje glede specializacije iz psihiatričnih znanj za DMS:

RSK poziva delovno skupino MZ za pripravo specializacije, da RSK posreduje program specializacije, ki ga bomo pregledali ter posredovali mnenje in

Priporočamo pa, da se osnovna znanja o duševem zdravju in duševnih motnjah ter obravnavi pacientov s težavami v duševnem zdravju vključijo še v bazično srednješolsko in visokošolsko izobraževanje.

RSK podpira tudi priznanje kompetenc zdravstvenih tehnikov in diplomiranih medicinskih sester, ki že dalj časa delajo na področju duševnega zdravja.

2. Pregled povzetka podatkov in razprava o priporočilih nadaljnjega razvoja pedopsihiatričnih služb. Člani RSK so se seznanili s podatki o realizaciji programov pedopsihiatričnih ambulantnih storitev na vseh treh ravneh. Zaradi kompleksnosti podatkov in problematike bo obravnavani temi in pripravi priročil potrebno posvetiti še naslednjo sejo, predvideno za 9.1.2025.